

4. Házi feladat (határidő: 2016-03-18)

A feladatokra teljes megoldást kérünk részletszámításokkal, indoklással, az eredmény leírása nem elegendő. Más megoldását lemásolni nem szabad!

1. Az alábbiakban jelölje n a mátrix rendjét!

A. Határozzuk meg az alábbi mátrixok összes sajátértékét és sajátalterét!

B. A mátrixnak van-e n darab lineárisan független sajátvektora?

C. Van-e n -elemű valós ortonormált, vagy komplex ortonormált sajátvektorrendszere? Ha igen, adjuk meg ezeket!

D. Adjuk meg minden sajátérték algebrai és geometriai multiplicitását!

$$(a) \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \quad (b) \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(c) \mathbf{C} = \begin{bmatrix} \cos(30^\circ) & -\sin(30^\circ) \\ \sin(30^\circ) & \cos(30^\circ) \end{bmatrix}$$

$$(d) \mathbf{D} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

2. (a) Határozzuk meg az xy -síkra való merőleges vetítés mátrixát, annak sajátértékeit sajátvektorait, sajátaltereit!

(b) Határozzuk meg az $(1, 1, 1)$ normálvektorú síkra való merőleges vetítés mátrixát, annak sajátértékeit, sajátvektorait, sajátaltereit!

3. Melyek igazak egy $\mathbf{A} \in M_n[\mathbb{C}]$ mátrixra?

(a) Ha $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}$ -nak, akkor $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}^2$ -nek is.

(b) Ha $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}^2$ -nek, akkor $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}$ -nak is.

(c) Ha 0 sajátértéke $\mathbf{A}^2$ -nek, akkor 0 sajátértéke $\mathbf{A}$ -nak is.

(d) Ha $a^2 = b$ és b sajátértéke $\mathbf{A}^2$ -nek, akkor a vagy $-a$ sajátértéke $\mathbf{A}$ -nak is.

4. Határozzuk meg, hogy az alábbi mátrixok közül melyik: önadjungált, ferdén önadjungált, unitér, illetve normális. Határozzuk meg sajátértékeit. Adjunk meg mindhárom esetben sajátvektorokból álló bázist! Írjuk fel mindhárom mátrix sajátfelbontását, azaz $\mathbf{C}\mathbf{\Lambda}\mathbf{C}^{-1}$ alakú felbontását, ahol $\mathbf{\Lambda}$ diagonális mátrix.

$$(a) \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \quad (b) \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 1+i \\ 1-i & 1 \end{bmatrix}$$

$$(c) \mathbf{C} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

5. Számítsuk ki az $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ mátrix 100-adik hatványát diagonális alakra hozással!

6. Írjuk fel az alábbi mátrixok karakterisztikus polinomját és minimálpolinomját!

$$(a) \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$(b) \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

7. Van-e olyan 3×3 -as $\mathbb{Q}$ feletti mátrix, melynek minimálpolinomja:

$$(a) x^2 - 2$$

$$(b) x^2 + x$$

8. Mutassuk meg, hogy ha $\mathbf{A}, \mathbf{B} \in M_n[\mathbb{C}]$, λ sajátértéke $\mathbf{A}$ -nak, és $\mathbf{B}\mathbf{A} = \mathbf{A}\mathbf{B}$ akkor a $\mathcal{N}(\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I})$ sajátaltér $\mathbf{B}$ -re invariáns!

9. Az előző feladat segítségével mutassuk meg, hogy ha $\mathbf{A}, \mathbf{B} \in M_n[\mathbb{C}]$ felcserélhető mátrixok, akkor van közös sajátvektoruk!

10. Az alábbi $\mathbf{A}$ mátrix két elemét nem ismerjük, de tudjuk, hogy az egyik sajátértéke 3. Mi a másik két sajátértéke?

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 4 & 2 & 6 \\ * & * & 1 \end{bmatrix}$$